

ZAKON O OBRADI PODATAKA O PUTNICIMA U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU U CILJU SPREČAVANJA I OTKRIVANJA KRIVIČNIH DJELA TERORIZMA I DRUGIH TEŠKIH KRIVIČNIH DJELA

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Konsolidacija u nastavku je privremeni dokument i stoga NE PREDSTAVLJA zvanični dokument i/ili verziju. Pruža se samo u informativne svrhe. Ne daje nikakva prava niti nameće obaveze odvojene od onih koje su date ili nametnute zakonima koji su formalno usvojeni i objavljeni na crnogorskom jeziku.

Datum posljednje provjere: 15. april 2024. godine

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na sjednici Desetog vanrednog zasijedanja u 2022. godini, dana 29. septembra 2022. godine, donijela je

ZAKON

O OBRADI PODATAKA O PUTNICIMA U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU U CILJU SPREČAVANJA I OTKRIVANJA KRIVIČNIH DJELA TERORIZMA I DRUGIH TEŠKIH KRIVIČNIH DJELA¹

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se obrada podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju u cilju sprečavanja i otkrivanja krivičnih djela terorizma i drugih teških krivičnih djela, vođenja krivičnog postupka za krivična djela terorizma i druga teška krivična djela, kao i pronalaženja lica za kojima se traga zbog ovih krivičnih djela.

Krivična djela terorizma i druga teška krivična djela

Član 2

Krivična djela terorizma su krivična djela iz čl. 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448, 449, 449a i 449b Krivičnog zakonika Crne Gore.

¹ ("Službeni list Crne Gore", br. 111/22 od 07.10.2022)

Druga teška krivična djela su krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna po Krivičnom zakoniku Crne Gore, a koja u svom biću sadrže sljedeća obilježja:

- 1) kriminalno udruživanje i stvaranje kriminalne organizacije,
- 2) trgovina ljudima,
- 3) polno iskorišćavanje djece i dječja pornografija,
- 4) nedozvoljena trgovina drogama,
- 5) nedozvoljena trgovina oružjem, municijom i eksplozivima,
- 6) korupcija,
- 7) prevara, uključujući i prevaru koja ugrožava finansijske interese Evropske unije,
- 8) pranje i falsifikovanje novca,
- 9) kompjuterski kriminalitet, odnosno sajber-kriminalitet,
- 10) krivičnih djela protiv životne sredine, uključujući i nedozvoljenu trgovinu zaštićenim životinjskim vrstama i vrstama i sortama zaštićenih biljaka,
- 11) omogućavanje nedozvoljenog prelaska državne granice, odnosno nedozvoljenog boravka u državi,
- 12) ubistvo, teška tjelesna povreda,
- 13) nedozvoljena trgovina ljudskim organima i tkivima,
- 14) otmica, protivpravno lišenje slobode i držanje talaca,
- 15) organizovana i oružana krađa,
- 16) nedozvoljena trgovina kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela,
- 17) falsifikovanje i piratstvo proizvoda,
- 18) falsifikovanje i trgovina službenim ispravama,
- 19) nedozvoljena trgovina hormonskim supstancama i drugim suplementima rasta,
- 20) nedozvoljena trgovina nuklearnim i radioaktivnim materijalima,
- 21) silovanje,
- 22) krivičnih djela iz nadležnosti Međunarodnog krivičnog suda,
- 23) protivpravno oduzimanje vazduhoplova, odnosno plovni objekata,
- 24) sabotaža,
- 25) trgovina ukradenim vozilima, i
- 26) industrijska špijunaža.

Primjena

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na letove prevoznika u vazdušnom saobraćaju u vazdušnom prostoru Crne Gore kojima je polazište u Crnoj Gori, a odredište u drugoj državi ili kojima je polazište u drugoj državi, a odredište ili međuslijetanje u Crnoj Gori.

Jedinica za obradu podataka o putnicima

Član 4

Podatke iz člana 1 ovog zakona obrađuje organizaciona jedinica organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove (u daljem tekstu: policija), preko posebne organizacione jedinice za obradu podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju (u daljem tekstu: jedinica za obradu podataka o putnicima).

Jedinica za obradu podataka o putnicima određuje policijskog službenika odgovornog za zaštitu podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti (u daljem tekstu: službenik za zaštitu podataka).

Službenik za zaštitu podataka je kontakt osoba kojoj se putnici mogu obratiti u vezi sa pitanjima koja se odnose na obradu podataka o ličnosti.

Službenik za zaštitu podataka ima pristup svim podacima koje obrađuje jedinica za obradu podataka o putnicima.

Ako službenik za zaštitu podataka smatra da obrada podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju nije bila u skladu sa zakonom o tome obavještava nezavisno tijelo koje vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite podataka o ličnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) obrada podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju podrazumijeva njihovo prikupljanje, analizu, korišćenje, dostavljanje, razmjenu i čuvanje,
- 2) putnik je lice koje na osnovu ugovora sa prevoznikom u vazdušnom saobraćaju ima pravo na prevoz vazduhoplovom,
- 3) prevoznik u vazdušnom saobraćaju je pravno ili fizičko lice kome je izdata operativna licenca ili druga odgovarajuća isprava za obavljanje usluga prevoza putnika u vazdušnom saobraćaju,
- 4) evidencija podataka o putnicima je evidencija o zahtjevima putnika u vazdušnom saobraćaju u vezi sa putovanjem, koja za svakog putnika sadrži informacije potrebne za obradu i kontrolu rezervacija od strane prevoznika u vazdušnom saobraćaju, kao i informacije o putnom agentu, nezavisno od toga da li su te informacije sadržane u sistemu rezervacija, sistemima kontrole odlazaka koji se koriste za prijavu putnika na letove ili sličnim sistemima sa istim funkcijama,
- 5) putni agent je privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji obavlja turističku, odnosno ugostiteljsku djelatnost, a koji organizuje, odnosno posreduje u organizaciji putovanja,
- 6) program lojalnosti prevoznika u vazdušnom saobraćaju je program ponuda prevoznika u vazdušnom saobraćaju kojim se grade i održavaju dobri odnosi sa korisnicima koji najčešće koriste usluge tog prevoznika, a podrazumijeva nagrađivanje tih korisnika za iskazano povjerenje kroz mogućnost korišćenja usluga pod posebnim, odnosno povoljnim uslovima,
- 7) sistem rezervacija prevoznika u vazdušnom saobraćaju je unutrašnji sistem prevoznika u vazdušnom saobraćaju u kojem se prikupljaju podaci iz evidencije podataka o putnicima za upravljanje rezervacijama.

II. RAZMJENA PODATAKA

Poslovi jedinice za obradu podataka o putnicima

Član 7

Jedinica za obradu podataka o putnicima vrši sljedeće poslove:

- prikuplja, koristi i analizira podatke o putnicima koje prikupljaju prevoznici u vazdušnom saobraćaju, čuva i dostavlja te podatke ili rezultate njihove obrade organima iz člana 12 stav 1 ovog zakona,
- razmjenjuje podatke o putnicima u vazdušnom saobraćaju i rezultate obrade tih podataka sa organima država članica Evropske unije nadležnim za obradu podataka o putnicima (u daljem tekstu: strana jedinica za obradu podataka o putnicima), organima iz člana 14 stav 3 i člana 21 stav 1 ovog zakona i Agencijom Evropske unije za saradnju u oblasti sprovođenja zakona Evropske unije (u daljem tekstu: Europol).

Poslove iz stava 1 ovog člana jedinica za obradu podataka o putnicima vrši na bezbjednoj lokaciji u smislu propisa kojim se uređuje informaciona bezbjednost.

Jedinica za obradu podataka o putnicima poslove iz stava 1 ovog člana može vršiti u saradnji sa organima iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

Podaci o putnicima

Član 8

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da jedinici za obradu podataka o putnicima dostavlja podatke o putnicima u vazdušnom saobraćaju prikupljene u okviru redovnog poslovanja.

Podaci iz stava 1 ovog člana su:

- 1) PNR lokator podataka (alfa numerički ili alfa kod koji se koristi za pristup određenom zapisu u sistemima rezervacija prevoznika u vazdušnom saobraćaju),
- 2) datum rezervacije, odnosno izdavanja karte,
- 3) predviđeni datumi putovanja,
- 4) imena i prezimena putnika,
- 5) adresa i kontakt podaci putnika (broj telefona, adresa e-pošte),
- 6) podaci o načinu plaćanja, kao i adresa za slanje računa,
- 7) cjelokupan plan puta za određenu evidenciju podataka o putnicima,
- 8) podaci o programima lojalnosti prevoznika u vazdušnom saobraćaju,
- 9) podaci o putnom agentu,
- 10) status putnika, uključujući informacije o potvrdi, prijavi na let, neprijavlivanju na let ili prijavi u posljednjem trenutku bez rezervacije,
- 11) razdijeljene, odnosno podijeljene informacije iz evidencije podataka o putnicima,
- 12) opšte napomene (uključujući i sve dostupne informacije o maloljetniku bez pratnje, i to: ime, prezime, pol, uzrast, jezik, odnosno jezici koje govori maloljetnik, ime, prezime i kontakt podaci lica koje ispraća maloljetnika na polasku i njegova veza sa maloljetnikom, ime, prezime i kontakt podaci lica koje dočekuje maloljetnika na dolasku i njegova veza sa maloljetnikom i podaci o putnom agentu na polasku i dolasku),
- 13) informacije koje se nalaze na putnoj karti, uključujući broj karte, datum izdavanja karte, podatak da je karta jednosmjerna i podatke o cijeni elektronske karte,
- 14) broj sjedišta i ostale informacije o sjedištu,

15) informacije o zajedničkom letu (nazivi prevoznika u vazdušnom saobraćaju koji učestvuju u zajedničkom letu, naziv prevoznika u vazdušnom saobraćaju koji obavlja let, datum leta),

16) informacije koje se odnose na prtljag,

17) broj i imena i prezimena drugih putnika iz evidencije podataka o putnicima,

18) potpune i tačne informacije o putnicima koje će prevoznik u vazdušnom saobraćaju prevoziti, a koje dostavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuje granična kontrola (ime i prezime, broj i vrsta putne isprave, država koja je izdala putnu ispravu i datum do kojeg putna isprava važi, državljanstvo, datum rođenja i pol, naziv graničnog prelaza na kojem će ući u Crnu Goru, oznaka leta, planirani datum, vrijeme i mjesto polaska i dolaska vazduhoplova, ukupan broj putnika, mjesto ukrcavanja i tranzita putnika),

19) naknadno izvršene izmjene podataka iz tač. 1 do 18 ovog stava.

Podatke iz stava 2 ovog člana prevoznik u vazdušnom saobraćaju dostavlja bez naknade.

Ako prevoznik u vazdušnom saobraćaju dostavi podatke o putnicima koji nijesu propisani stavom 2 ovog člana, jedinica za obradu podataka o putnicima dužna je da trajno izbriše te podatke, bez odlaganja.

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da podatke iz stava 2 ovog člana dostavlja elektronskim putem, u skladu sa protokolima i na obrascima Evropske komisije, kao i u skladu sa pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO).

U slučaju da podatke iz stava 2 ovog člana, zbog tehničkog kvara, nije moguće dostaviti na način iz stava 5 ovog člana, prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da te podatke dostavi na drugi odgovarajući način koji garantuje isti nivo zaštite u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

U slučaju zajedničkog leta, podatke o putnicima jedinici za obradu podataka dostavlja prevoznik u vazdušnom saobraćaju koji obavlja let.

Način dostavljanja podataka

Član 9

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da podatke iz člana 8 stav 2 ovog zakona jedinici za obradu podataka o putnicima dostavi:

- najranije 48 časova, a najkasnije 24 časa prije zakazanog vremena polaska vazduhoplova, i
- odmah po zatvaranju leta, odnosno nakon što su se putnici ukrcali u vazduhoplov koji se sprema za polazak i više se ne mogu ukrcati ni iskrcati.

U slučaju iz stava 1 alineja 2 ovog člana, prevoznik u vazdušnom saobraćaju dostavlja samo podatke koji se razlikuju u odnosu na podatke dostavljene u skladu sa stavom 1 alineja 1 ovog člana, odnosno potpune podatke ako nema tehničkih mogućnosti za dostavljanje samo onih podataka koji se razlikuju.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako je pristup podacima iz evidencije podataka o putnicima potreban kako bi se odgovorilo na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu sa krivičnim djelima iz člana 2 ovog zakona, prevoznik u vazdušnom saobraćaju dužan je da, za svaki pojedinačan slučaj, jedinici za obradu podataka o putnicima, na njen zahtjev, dostavi podatke iz člana 8 stav 2 ovog zakona.

Način rada jedinice za obradu podataka o putnicima

Član 10

Jedinica za obradu podataka o putnicima na osnovu podataka iz člana 8 stav 2 ovog zakona:

- obavlja procjenu putnika na letovima iz člana 3 ovog zakona u skladu sa unaprijed utvrđenim kriterijumima, radi identifikacije lica za koja je potrebno da organi iz člana 12 stav 1 ovog zakona, a po potrebi i Europol, sprovedu dodatne provjere, a koja se mogu dovesti u vezu sa krivičnim djelima iz člana 2 ovog zakona ili zbog pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela,
- dostavlja podatke organima iz člana 12 stav 1 i člana 14 stav 3 ovog zakona, stranim jedinicama za obradu podataka o putnicima, Europolu i organima iz člana 21 stav 1 ovog zakona, na osnovu obrazloženog zahtjeva iz člana 19 stav 1 ovog zakona, podnijetog na osnovu dovoljno dokaza za svaki pojedinačni slučaj,
- sprovodi analizu podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju u svrhu ažuriranja ili određivanja novih kriterijuma za sprovođenje procjena koje se vrše u skladu sa alinejom 1 ovog stava, kako bi se identifikovala lica koja bi mogla biti uključena u jedno ili više krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili bi mogla biti lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

Prilikom sprovođenja procjene iz stava 1 alineja 1 ovog člana, jedinica za obradu podataka o putnicima može da:

- upoređuje podatke iz člana 8 stav 2 ovog zakona sa podacima u evidencijama podataka relevantnim za sprečavanje i otkrivanje krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona, vođenje krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno za pronalaženje lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela;
- obrađuje podatke u skladu sa određenim kriterijumima procjene.

Kriterijume procjene utvrđuje jedinica za obradu podataka o putnicima i redovno ih ažurira u saradnji sa organima iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

Kriterijumi procjene moraju biti u skladu sa ciljem vršenja procjene putnika u vazdušnom saobraćaju, srazmjerni toj procjeni i konkretno određeni i ne smiju se isključivo zasnivati na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji, sindikalnoj ili drugoj organizaciji, kao ni na drugim ličnim svojstvima.

Dodatna provjera putnika

Član 11

Ako se na osnovu procjene putnika iz člana 10 stav 1 alineja 1 ovog zakona zasnovanoj na automatizovanoj obradi podataka utvrdi mogućnost da bi određeno lice moglo biti uključeno u jedno ili više krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili da se za tim licem traga zbog tih krivičnih djela, jedinica za obradu podataka o putnicima dodatno obrađuje rezultate obrade neautomatizovanom obradom, odnosno neposrednim uvidom u evidencije i baze podataka radi utvrđivanja potrebe za postupanjem organa iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

Ako se nakon dodatne provjere iz stava 1 ovog člana utvrdi potreba za postupanjem organa iz člana 12 stav 1 ovog zakona, jedinica za obradu podataka o putnicima tom organu dostavlja rezultate obrade za svaki pojedinačni slučaj.

Domaći nadležni organi

Član 12

Podatke koje obrađuje jedinica za obradu podataka o putnicima, odnosno rezultate te obrade, radi daljeg ispitivanja ili preduzimanja odgovarajućih mjera, a u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela, ta jedinica dostavlja: policiji, organu državne uprave nadležnom za poslove odbrane, Agenciji za nacionalnu bezbjednost Crne Gore, organu državne uprave nadležnom za poslove finansija, organu uprave nadležnom za poslove carina, nadležnom državnom tužilaštvu i sudovima, na njihov zahtjev ili po sopstvenoj inicijativi.

Organi iz stava 1 ovog člana podatke iz evidencije podataka o putnicima i rezultate obrade tih podataka mogu dodatno obrađivati samo u svrhu sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

Organi iz stava 1 ovog člana ne mogu, na osnovu automatizovane obrade podataka jedinice za obradu podataka o putnicima, donijeti odluku koja bi proizvela pravne posljedice na lice čiji se podaci obrađuju u skladu sa ovim zakonom ili bi značajno uticala na to lice, bez dodatne provjere.

Strana jedinica za obradu podataka o putnicima

Član 13

Jedinica za obradu podataka o putnicima može da dostavlja podatke koje obrađuje ili rezultate te obrade stranoj jedinici za obradu podataka o putnicima, na njen obrazloženi zahtjev, radi daljeg ispitivanja ili preduzimanja odgovarajućih mjera u okviru njenih nadležnosti, a u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

Dostavljanje podataka na zahtjev

Član 14

Jedinica za obradu podataka o putnicima, na osnovu obrazloženog zahtjeva, dostavlja organu iz člana 12 stav 1 ovog zakona i stranoj jedinici za obradu podataka o putnicima podatke iz evidencije podataka o putnicima, ako nijesu depersonalizovani, kao i rezultate obrade tih podataka kad je obrada izvršena, ako su ti podaci potrebni za određeni slučaj sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

Ako su podaci iz stava 1 ovog člana depersonalizovani, mogu se dostaviti samo ako se opravdano smatra da je to potrebno u konkretnom slučaju u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela i ako to odobri rukovodilac jedinice za obradu podataka o putnicima.

Jedinica za obradu podataka o putnicima može, na osnovu obrazloženog zahtjeva, nadležnom organu države članice Evropske unije koji nije strana jedinica za obradu podataka o putnicima da dostavlja podatke iz evidencije podataka o putnicima samo kad je to potrebno u hitnim situacijama i pod uslovima iz st. 1 i 2 ovog člana.

Ako je za odgovor na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu sa krivičnim djelom iz člana 2 ovog zakona potreban pristup podacima iz evidencije podataka o putnicima,

jedinica za obradu podataka o putnicima može, na osnovu obrazloženog zahtjeva strane jedinice za obradu podataka o putnicima, u bilo kom trenutku, od prevoznika u vazdušnom saobraćaju tražiti podatke u skladu sa članom 9 stav 3 ovog zakona, koje dostavlja stranoj jedinici za obradu podataka o putnicima koja je podnijela zahtjev.

Dostavljanje podataka po sopstvenoj inicijativi

Član 15

Podatke i rezultate obrade podataka u vezi sa licima čiji se podaci obrađuju u skladu sa članom 10 ovog zakona, a za koje procijeni da mogu biti potrebni organu iz člana 12 stav 1 ovog zakona, stranoj jedinici za obradu podataka o putnicima, odnosno Europolu, radi sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela, jedinica za obradu podataka o putnicima dostavlja tim organima po sopstvenoj inicijativi.

Zahtjev stranoj jedinici za obradu podataka o putnicima

Član 16

Jedinica za obradu podataka o putnicima može da zahtijeva od strane jedinice za obradu podataka o putnicima dostavljanje podataka o putnicima koje je ta jedinica obradila, kao i rezultate obrade tih podataka, ako su ti podaci potrebni radi sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

Razmjena podataka iz stava 1 ovog člana vrši se na način propisan za međunarodnu operativnu policijsku saradnju.

Postupanje u hitnim situacijama

Član 17

Izuzetno od člana 16 stav 1 ovog zakona, u hitnim situacijama koje ne trpe odlaganje, organ iz člana 12 stav 1 ovog zakona može podnijeti zahtjev stranoj jedinici za obradu podataka o putnicima radi dostavljanja podataka iz evidencije podataka o putnicima koje je ta jedinica obradila, kao i rezultate obrade tih podataka, ako su ti podaci potrebni radi sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

U slučaju podnošenja zahtjeva u skladu sa stavom 1 ovog člana, kopija tog zahtjeva dostavlja se jedinici za obradu podataka o putnicima.

Razmjena podataka sa Europolom

Član 18

Jedinica za obradu podataka o putnicima može, na osnovu obrazloženog zahtjeva, da dostavlja Europolu podatke iz evidencije podataka o putnicima koje je obradila, kao i rezultate obrade tih podataka i to preko nacionalne jedinice Europola, elektronskim putem, ako je to potrebno radi sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela i ako su ta krivična djela u nadležnosti Europola.

Razmjena podataka iz stava 1 ovog člana vrši se preko mrežne aplikacije za bezbjednu razmjenu informacija Europola i to na jeziku koji se koristi prilikom upotrebe ove aplikacije.

Zahtjev za dostavljanje podataka o putnicima

Član 19

Zahtjev za dostavljanje podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju koji podnose organi iz člana 12 stav 1 i člana 14 stav 3 ovog zakona, strana jedinica za obradu podataka o putnicima, Europol i organ iz člana 21 stav 1 ovog zakona sadrži:

- 1) ime, prezime i naziv radnog mjesta službenika koji u njihovo ime podnosi zahtjev,
- 2) pravni osnov za traženje podataka,
- 3) svrhu zbog koje se traži dostavljanje podataka i razloge zbog kojih se ta svrha ne može postići bez dostavljanja traženih podataka ili razloge koji predstavljaju bitnu prepreku u postizanju te svrhe.

Ako za pojedine organe iz člana 12 stav 1 i člana 14 stav 3 ovog zakona podaci iz stava 1 tačka 1 ovog člana predstavljaju tajne podatke, kao i u slučaju kad zahtjev podnosi strana jedinica za obradu podataka o putnicima, Europol ili organ iz člana 21 stav 1 ovog zakona, u zahtjevu se navodi samo naziv tog organa.

Obavještavanje Evropske komisije

Član 20

Jedinica za obradu podataka o putnicima jednom godišnje dostavlja Evropskoj komisiji potrebne statističke podatke koji su obrađeni u skladu sa ovim zakonom, a koji ne smiju sadržati podatke o ličnosti u smislu zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

III. DOSTAVLJANJE I RAZMJENA PODATAKA SA TREĆIM DRŽAVAMA

Dostavljanje podataka trećim državama

Član 21

Podaci iz člana 8 stav 2 ovog zakona i rezultati obrade tih podataka mogu da se dostavljaju organu nadležnom za obradu tih podataka u državi koja nije članica Evropske unije, samo za svaki pojedinačni slučaj, na osnovu obrazloženog zahtjeva, ako:

- je to potrebno u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela,
- je ta država saglasna da te podatke dostavlja državi članici Evropske unije, kad je to potrebno u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela,
- je ta država saglasna da te podatke dostavlja drugoj državi koja nije država članica Evropske unije, uz izričito odobrenje jedinice za obradu podataka o putnicima, kad je to potrebno u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela,
- su ispunjeni uslovi iz člana 14 st. 1 i 2 ovog zakona, i
- ta država ispunjava uslove u pogledu zaštite podataka o ličnosti propisane zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

O svakom dostavljanju podataka u skladu sa stavom 1 ovog člana jedinica za obradu podataka o putnicima obavještava službenika za zaštitu podataka.

Dostavljanje podataka dobijenih od država članica Evropske unije trećim državama

Član 22

Podatke o putnicima u vazdušnom saobraćaju dobijene od države članice Evropske unije jedinica za obradu podataka o putnicima može dostavljati državi iz člana 21 stav 1 ovog zakona, uz prethodnu saglasnost države članice Evropske unije od koje su podaci dobijeni.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, jedinica za obradu podataka o putnicima može dostaviti podatke i bez saglasnosti države članice Evropske unije od koje su podaci dobijeni, ako:

- je dostavljanje podataka potrebno radi odgovora na konkretnu i stvarnu prijetnju u vezi sa krivičnim djelima iz člana 2 ovog zakona u toj državi članici ili državi iz člana 21 stav 1 ovog zakona, i
- se prethodna saglasnost ne može dobiti blagovremeno.

O dostavljanju podataka iz stava 2 ovog člana jedinica za obradu podataka o putnicima, bez odlaganja, obavještava organ koji je u državi članici Evropske unije nadležan za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana.

O dostavljanju podataka iz st. 1 i 2 ovog člana jedinica za obradu podataka o putnicima sastavlja službenu zabilješku radi moguće naknadne provjere prenosa podataka.

Zahtjev trećoj državi za dostavljanje podataka

Član 23

Jedinica za obradu podataka o putnicima može da zahtijeva od organa nadležnog za obradu podataka iz člana 8 stav 2 ovog zakona u državi iz člana 21 stav 1 ovog zakona podatke o putnicima u vazdušnom saobraćaju koje je obradio, kao i rezultate obrade tih podataka, za svaki pojedinačni slučaj, ako su ti podaci potrebni u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela.

Razmjena podataka iz stava 1 ovog člana vrši se na način propisan za međunarodnu operativnu policijsku saradnju.

IV. ČUVANJE I DEPERSONALIZACIJA PODATAKA

Depersonalizacija podataka

Član 24

Podaci o putnicima koje prevoznik u vazdušnom saobraćaju dostavlja jedinici za obradu podataka o putnicima čuvaju se pet godina od dana njihovog dostavljanja.

Nakon isteka roka od šest mjeseci od dana dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana podaci se depersonalizuju na način da se za korisnike određene vrste podataka čine nevidljivim u svrhu onemogućavanja direktne identifikacije lica na koja se podaci odnose.

Podaci iz stava 2 ovog člana koji se za korisnike određene vrste podataka čine nevidljivim su:

- imena i prezimena putnika čiji su podaci obrađivani u skladu sa članom 10 ovog zakona, kao i imena i prezimena drugih putnika u evidenciji podataka o putnicima i broj putnika u toj evidenciji koji putuju zajedno,
- adresa i kontakt podaci putnika (broj telefona, adresa e-pošte),

- podaci o načinu plaćanja, kao i adresa za slanje računa, u mjeri u kojoj sadrže bilo kakve informacije koje bi mogle poslužiti za direktnu identifikaciju lica na koje se odnose ili bilo kojeg drugog lica,
- podaci o programima lojalnosti prevoznika u vazdušnom saobraćaju,
- opšte napomene u mjeri u kojoj sadrže bilo kakve informacije koje bi mogle poslužiti za direktnu identifikaciju lica na koje se odnose,
- podaci iz člana 8 stav 2 tačka 18 ovog zakona.

Nakon isteka roka od šest mjeseci od dana dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana ponovno otkrivanje podataka koji su depersonalizovani u skladu sa stavom 2 ovog člana dopušteno je ako:

- se opravdano smatra da je to potrebno u cilju sprečavanja ili otkrivanja krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona ili vođenja krivičnog postupka za ta krivična djela, odnosno pronalaženja lica za kojima se traga zbog tih krivičnih djela, i
- to odobri rukovodilac jedinice za obradu podataka o putnicima, uz prethodnu saglasnost službenika za zaštitu podataka.

Radi dobijanja saglasnosti iz stava 4 alineja 2 ovog člana, rukovodilac jedinice za obradu podataka o putnicima službeniku za zaštitu podataka, dostavlja zahtjev za davanje saglasnosti, u pisanom obliku.

Službenik za zaštitu podataka dužan je da odgovori na zahtjev iz stava 5 ovog člana u pisanom obliku, bez odlaganja, a najkasnije u roku od šest časova.

Izuzetno od st. 5 i 6 ovog člana, u slučaju hitnosti, rukovodilac jedinice za obradu podataka o putnicima može uputiti usmeni zahtjev službeniku za zaštitu podataka, na koji službenik za zaštitu podataka može usmeno odgovoriti.

U slučaju iz stava 7 ovog člana, rukovodilac jedinice za obradu podataka o putnicima dužan je da dostavi službeniku za zaštitu podataka zahtjev za davanje saglasnosti u pisanom obliku u roku od 48 časova, u vezi sa kojim je službenik za zaštitu podataka dužan da postupa u skladu sa stavom 6 ovog člana.

Radi davanja saglasnosti iz stava 4 alineja 2 ovog člana, službenik za zaštitu podataka provjerava opravdanost ponovnog otkrivanja podataka i postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Ponovno otkriveni podaci o putnicima u vazdušnom saobraćaju ponovo se depersonalizuju najkasnije u roku od 48 časova od davanja odobrenja rukovodioca jedinice za obradu podataka o putnicima.

Brisanje podataka

Član 25

Podaci o putnicima u vazdušnom saobraćaju dostavljeni jedinici za obradu podataka o putnicima, po isteku roka od pet godina od dana dostavljanja, trajno se brišu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, podaci o putnicima u vazdušnom saobraćaju koji su, u skladu sa ovim zakonom, dostavljeni organima iz člana 12 stav 1 i člana 14 stav 3 ovog zakona, stranoj jedinici za obradu podataka, Europolu ili organu iz člana 21 stav 1 ovog zakona čuvaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Čuvanje podataka

Član 26

Rezultati obrade podataka izvršene u skladu sa članom 10 ovog zakona čuvaju se u jedinici za obradu podataka o putnicima za vrijeme koje je potrebno da se organi iz člana

12 stav 1 i člana 14 stav 3 ovog zakona, strana jedinica za obradu podataka o putnicima, Europol ili organ iz člana 21 stav 1 ovog zakona obavijeste da je lice čiji su podaci obrađeni uključeno u jedno ili više krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona, odnosno da se radi o licu za kojim se traga zbog tih krivičnih djela (pozitivan rezultat obrade).

U slučaju kad se dodatnom provjerom pozitivnog rezultata iz stava 1 ovog člana dobijenog automatizovanom obradom podataka izvršenom u skladu sa članom 10 ovog zakona utvrdi da određeno lice nije uključeno u jedno ili više krivičnih djela iz člana 2 ovog zakona, odnosno nije lice za kojim se traga zbog tih krivičnih djela (negativan rezultat obrade), takav podatak može se čuvati kako bi se izbjegli eventualni budući lažni pozitivni rezultati obrade, i to dok se čuvaju podaci čijom obradom se došlo do takvog rezultata.

Prava putnika

Član 27

Prilikom obrade podataka o ličnosti u skladu sa ovim zakonom, svakom putniku mora se obezbijediti jednako pravo na zaštitu njegovih podataka o ličnosti, pravo pristupa, ispravljanja, brisanja i ograničavanja pristupa tim podacima, kao i pravo na naknadu i na pravno sredstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Pravo pristupa podacima iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na podatke koji su depersonalizovani.

Prilikom obrade podataka iz evidencije podataka o putnicima primjenjuju se odgovarajuće tehničke mjere za zaštitu podataka o ličnosti od slučajnog ili nezakonitog uništenja ili slučajnog gubitka, mijenjanja ili neovlašćenog otkrivanja ili pristupanja tim podacima.

U slučajevima kad postoji vjerovatnoća da može doći do povrede prava na zaštitu podataka o ličnosti, odnosno ugrožavanja zaštite tih podataka ili se može ugroziti privatnost lica čiji se podaci obrađuju, jedinica za obradu podataka o putnicima će o tome obavijestiti to lice i nezavisno tijelo koje vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite podataka o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, bez odlaganja.

Prevoznik u vazdušnom saobraćaju i putni agent registrovani u Crnoj Gori dužni su da, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, obavijeste putnike o obradi njihovih ličnih podataka koja se vrši u skladu sa ovim zakonom.

Evidencija

Član 28

Jedinica za obradu podataka o putnicima dužna je da vodi evidenciju o:

- 1) sistemima i postupcima obrade podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju u okviru svojih poslova, koja sadrži:
 - imena i prezimena službenika jedinice za obradu podataka o putnicima koji su ovlašćeni za obradu i pristup podacima,
 - zahtjeve organa iz člana 12 stav 1 i člana 14 stav 3 ovog zakona, stranih jedinica za obradu podataka o putnicima, Europolu i organa iz člana 21 stav 1 ovog zakona;
- 2) prikupljanju i brisanju podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju, koja sadrži datume prikupljanja i brisanja tih podataka;
- 3) obavljanju uvida i otkrivanju podataka o putnicima u vazdušnom saobraćaju, koja sadrži:
 - svrhu, datum i vrijeme uvida ili otkrivanja podataka,

- ime, prezime i jedinstveni matični broj lica koje je izvršilo uvid ili otkrilo podatke i lica kome su dostavljeni ti podaci, u mjeri u kojoj je to moguće.

Podaci iz stava 1 tačka 3 ovog člana mogu se koristiti isključivo u cilju kontrole u okviru poslova jedinice za obradu podataka o putnicima, obezbjeđenja cjelovitosti i zaštite, kao i revizije podataka i čuvaju se pet godina.

Nadzor nad zaštitom podataka o ličnosti

Član 29

Nadzor nad sprovođenjem zaštite podataka o ličnosti koji se obrađuju u skladu sa ovim zakonom vrši nezavisno tijelo koje vrši nadzor nad sprovođenjem zaštite podataka o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 30

Novčanom kaznom od 3.000 do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) jedinici za obradu podataka o putnicima ne dostavi podatke o putnicima u vazdušnom saobraćaju prikupljene u okviru redovnog poslovanja i/ili ih ne dostavi u propisanom roku (član 8 st. 1 i 2 i član 9 stav 1);
- 2) ne dostavi elektronskim putem podatke iz člana 8 stav 2 ovog zakona, u skladu sa protokolima i na obrascima Evropske komisije i pravilima i procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (član 8 stav 5);
- 3) u slučaju tehničkog kvara ne dostavi podatke iz člana 8 stav 2 ovog zakona na drugi odgovarajući način koji garantuje isti nivo zaštite u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti (član 8 stav 6); i
- 4) u slučaju kad je pristup podacima iz evidencije podataka o putnicima potreban kako bi se odgovorilo na konkretnu i stvarnu prijetnju povezanu sa krivičnim djelima iz člana 2 ovog zakona, za svaki pojedinačan slučaj, na zahtjev jedinice za obradu podataka o putnicima, ne dostavi toj jedinici podatke o putnicima iz člana 8 stav 2 ovog zakona (član 9 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 500 do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Za prekršaj iz st. 1 do 4 ovog člana zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka podnosi ovlašćeni policijski službenik jedinice za obradu podataka o putnicima.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Odložena primjena

Član 31

Odredbe člana 14 stav 3, čl. 17 i 20 i odredbe poglavlja III. DOSTAVLJANJE I RAZMJENA PODATAKA SA TREĆIM DRŽAVAMA ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Primjena pojedinih odredaba na države koje nijesu članice Evropske unije

Član 32

Do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji na dostavljanje i razmjenu podataka sa državama koje nijesu članice Evropske unije primjenjuju se odredbe člana 13, člana 14 st. 1, 2 i 4 i čl. 15 i 16 ovog zakona, ako te države ispunjavaju uslove u pogledu zaštite podataka o ličnosti koje propisuje zakon kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Odložena primjena za prevoznike u vazdušnom saobraćaju iz država članica Evropske unije

Član 33

Prevoznici u vazdušnom saobraćaju iz država članica Evropske unije, do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, nijesu dužni da postupaju u skladu sa članom 8 ovog zakona, osim ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređeno.

Stupanje na snagu

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

* U ovaj zakon prenesena je Direktiva (EU) 2016/681 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. godine o upotrebi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u cilju sprečavanja, otkrivanja, istrage i krivičnog gonjenja krivičnih djela terorizma i teških krivičnih djela

Broj: 24-6/22-2/5

EPA 563 XXVII

Podgorica, 29. septembar 2022. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.